

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
ДИРЕКЦИЯ
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”

ДДС № 08/21.12.2018 г.

ДО

БЮДЖЕТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

О т н о с н о: Годишното счетоводно приключване и представяне на годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2018 г., както и публикуване на годишните финансови отчети за 2018 г. на бюджетните организации

С настоящото указание се определят редът и сроковете за съставянето и представянето на годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и годишните оборотни ведомости и друга отчетна информация за 2018 г. на всички бюджетни организации по смисъла на т. 5 от § 1 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси (ЗПФ) за консолидиране в Министерството на финансите.

С указанието се дават и насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2018 г. и се определят изисквания за публикуването на информация от годишните финансови отчети на бюджетните организации за 2018 г., както и някои въпроси, свързани с отчетността на бюджетните организации.

В съответствие с чл. 164 от ЗПФ Министерството на финансите (МФ) е методологическият орган по отношение на отчетността на касова и начислена основа на бюджетните организации и прилагането на методологическите указания.

Указанието се издава на основание чл. 133, ал. 5, чл. 167 и чл. 170 от ЗПФ и са съгласувани със Сметната палата.

СЪДЪРЖАНИЕ:

<i>А. Общи разпоредби.....</i>	<i>1</i>
I. Обхват на подлежащата на изготвяне и представяне отчетна информация	1
II. Общи изисквания за изготвяне и представяне на годишните отчети за касово изпълнение и годишните оборотни ведомости	1
<i>Б. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2018 г. на бюджетните организации без общините</i>	<i>3</i>
III. Ред и срокове за представяне на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация на бюджетните организации (без общините) към 31.12.2018 г.	3
IV. Представяне на информация в месечния касов отчет към 31.12.2018 г.	8
<i>В. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2018 г. на общините.....</i>	<i>9</i>
V. Ред и срокове за изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация към 31.12.2018 г. на общините..	9
VI. Обмен на отчетна информация за общините в МФ	11
<i>Г. Насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2018 г.....</i>	<i>12</i>
VII. Процедури преди изготвяне на оборотните ведомости	12
VIII. Изготвяне на оборотни ведомости и друга информация съгласно чл. 167 от ЗПФ.....	12
IX. Годишно приключване на счетоводните сметки	13
X. Допълнителни изисквания при представяне на сборните оборотни ведомости и информацията по раздел VIII в МФ и Сметната палата	13
XI. Публикуване на информация от годишните финансови отчети на бюджетните организации за 2018г.	15
<i>Д. Други въпроси</i>	<i>17</i>
XII. Предоставяне на друга информация за 2018 г.	17
XIII. Други въпроси за отчетността на бюджетните организации	18
XIV. Прилагане на прихващане съгласно т. 47 от ДДС № 06/2011 г.....	19
XV. Други въпроси за 2019 г.....	20

А. Общи разпоредби

I. Обхват на подлежащата на изготвяне и представяне отчетна информация

1. Първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) по държавния бюджет, Националният осигурителен институт (НОИ), Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), Държавните висши училища (ДВУ), Държавните висши военни училища (ДВВУ), Българската академия на науките (БАН), Българската национална телевизия (БНТ), Българското национално радио (БНР), Българската телеграфна агенция (БТА), бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 от ЗПФ (Селскостопанска академия и бюджетните организации, посочени в раздел VII-А.2.3 от ЕБК), както и общините, изготвят:

1.1. отчет за касовото изпълнение на бюджета (**Б-3**);

1.2. отчети за касовото изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз (ЕС):

а) отчет за сметките за средства от ЕС, администрирани от Националния фонд (НФ) - (**СЕС-3-КСФ**);

б) отчет за сметките за средства от ЕС, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ - (**СЕС-3-РА**);

в) отчет за сметките за други средства от ЕС - (**СЕС-3-ДЕС**);

г) отчет за средствата по други международни програми - (**СЕС-3-ДМП**);

1.3. отчет за операциите и наличностите по сметките за чужди средства - (**Б-3 с код 33**);

1.4. отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства (отчетът по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.);

1.5. оборотни ведомости и друга информация по раздел **VIII**;

1.6. отчет за салдата (наличностите) по банкови сметки - (**НАЛ-3**);

1.7. допълнителна отчетна информация, определена в раздели **III** и **V**;

2. Изготвяната от разпоредителите с бюджет по **т. 1** отчетна информация съдържа и данните на техните подведомствени разпоредители с бюджет.

3. Отчетите по **т. 1.1 - 1.3** се представят по пълна бюджетна класификация, както и агрегирано по параграфи на ЕБК за **2018 г.**

4. Отчетната информация по **т. 1.1 - 1.7** се изготвя в съответствие с определените от МФ макети (файл – XLS формат), които са публикувани на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Методология на отчетността>Макети).

5. Министерството на финансите и Сметната палата могат да изискат при необходимост и друга информация, справки и документи.

II. Общи изисквания за изготвяне и представяне на годишните отчети за касово изпълнение и годишните оборотни ведомости

6. Изготвените годишни отчети за касово изпълнение, годишни оборотни ведомости и допълнителната отчетна информация към тях се предоставят за обобщаване на съответния първостепенен разпоредител.

6.1. БАН, ДВУ и ДВВУ след обобщаване на отчетите, оборотните ведомости и допълнителната отчетна информация към тях на подведомствените си разпоредители, изготвят и представят сборните годишни отчети и оборотни ведомости съответно на Министерство на образованието и науката (МОН) и на Министерство на отбраната (МО).

6.2. МОН и МО обобщават представените отчети по **т. 6.1**, като изготвят и представят отделни сборни годишни отчети и оборотни ведомости, както и допълнителната отчетна информация към тях, съответно за ДВУ, БАН и ДВВУ.

7. При изготвяне на сборните годишни отчети за касово изпълнение и сборните оборотни ведомости по **т. 1.1 – 1.5**, както и отчета (НАЛ) по **т. 1.6**, се попълват код по ЕБК и ЕИК/БУЛСТАТ. За сборните годишни отчети се попълва и съответния код на „финансово-правна форма“, като се прилагат аналогичните за месечните отчети изисквания, определени с *т. 11* от *ДДС № 01/2018 г.* и *т. 11* на *ФО № 3/2018 г.*

8. Сборните годишни отчети за касово изпълнение, сборните годишни оборотни ведомости и допълнителната отчетна информация към тях се представят от ПРБ в МФ чрез уеб-базираните системи: Информационна система за Управление на държавното съкровище (ИС УДС) и Информационна система за общините (ИСО).

8.1. Ръководствата на потребителя за работа с модули „Касови отчети“ и „Счетоводни отчети“ в ИС УДС и за работа с Комуникационен модул ИСО са публикувани на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Методология на отчетността>Материали за ИС УДС).

8.2. Ръководството на потребителя за работа с ИС УДС и ИСО с месечните и тримесечните отчети може да бъде намерено и в полето „Помощ“ в ИСО и ИС УДС.

9. За целите на представянето на данните по реда на **т. 8** следва да се има предвид:

9.1. определените със заповед на ръководителите на съответните ПРБ длъжностни лица - оторизирани служители (титуляр и заместващ) за работа с информационната система, въвеждат файловете с отчетните данни (в т. ч. разшифровки, справки, приложения и друга отчетна информация, както и обяснителни записки, декларации към тях, протоколи и др.) на конкретния ПРБ в съответния модул на ИС УДС или ИСО;

9.2. при всяка настъпила промяна в заповедта по **т. 9.1** за определяне на оторизираните служители за работа със системата, съответният ПРБ (без общините) писмено уведомява дирекция „Държавно съкровище“ в МФ, а общините - дирекция „Финанси на общините“ в МФ съгласно определения ред;

9.3. достъп до уеб-базираните системи имат само регистрирани потребители със съответните права. Правилата за регистрация на потребителите на ИС УДС са публикувани на електронен адрес: <http://treasureapp.minfin.bg/>, а на потребителите на ИСО – съответно на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg/>

10. Всички разпоредители с бюджет, когато предоставят средства чрез трансфер (вкл. и от средства от ЕС), следва писмено и по електронна поща да уведомяват получателите на трансфери (в т. ч. и с копие до съответния ПРБ), като посочват предоставената сума и трансферния параграф, по който получателите на средствата трябва да ги отразят.

Разпоредителите с бюджет - получатели на трансфери, следва да отразяват получения трансфер по съответния трансферен подпараграф, а изразходването на средствата да отчитат по съответните разходни параграфи и подпараграфи от ЕБК за 2018 г.

Б. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2018 г. на бюджетните организации без общините

III. Ред и срокове за представяне на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация на бюджетните организации (без общините) към 31.12.2018 г.

11. В срок **до 25.01.2019 г.** всички ПРБ (без общините) представят в МФ в електронен вид „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ с бюджети и сметки за средства от Европейския съюз на други бюджетни организации, включително и общини, изготвена по формата на определения от МФ макет.

Министерство на труда и социалната политика (МТСП) в разшифровката на трансферите, касаещи МОН, следва да показва на съответните редове трансферите към БАН и ДВУ.

12. ПРБ (без общините) изготвят и представят в МФ в срока по **т. 17** само в електронен вид следната допълнителна отчетна информация:

12.1. разшифровки на приходните § 24-04 „Нетни приходи от продажба на услуги, стоки и продукция“ и § 36-19 „Други неданъчни приходи“;

12.2. разшифровки на разходните § 10-98 „Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи“- по дейности, § 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“, § 52-00 „Придобиване на дълготрайни материални активи“ и § 53-00 „Придобиване на нематериални дълготрайни активи“ – по обекти за строителство и основен ремонт и за придобиване на дълготрайни активи;

12.3. разшифровка на салдото по § 88-00 „Събрани средства и извършени плащания за сметка на други бюджети, сметки и фондове – нето (+/-)“;

12.4. общо за системата - информация за числеността и средствата за възнаграждения на нещатния персонал, нает по трудови правоотношения в изпълнение на програми за временна заетост, за броя и средствата за възнаграждения на лицата по извънтрудови правоотношения, както и броя на изплатените обезщетения на различни основания, отчетени по § 02-00 „Други възнаграждения и плащания за персонала“;

12.5. НОИ изготвя и разшифровка на разходни § 41-00 „Пенсии“ и § 42-00 „Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства“ по позициите, по които е приет Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за **2018 г.**;

12.6. МТСП изготвя и разшифровка на § 42-00 „Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата“ по позициите, определени със „Справка за размера на текущите трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата за **2018 г.**“;

12.7. „Справка за поетите ангажименти по бюджета и сметките за средствата от ЕС“ и „Справка за новите задължения за разходи по бюджета и сметките за средствата от ЕС“;

12.8. „Справка за определени плащания към бюджетни организации, отчетани по разходни и приходни параграфи по ЕБК“;

12.9. за целите на изпълнение на чл. 56 от Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за **2018 г.** разпоредителите с бюджет по чл. 13, ал. 3 от ЗПФ изготвят „Справка за задълженията към доставчици“. Държавните висши училища и БАН изготвят и предоставят информацията за задълженията към доставчици чрез МОН и МО;

12.10. „Справка за усвоените средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи“, предоставена на e-mail: I.Paliiska@minfin.bg.

13. Справките по т. 12.6 - 12.10 се изготвят в съответствие с определените от МФ макети (файл – XLS формат) и са включени в **общия пакет**, който е публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Методология на отчетността> Макети).

14. ПРБ, които към 31.12.2018 г. са с кредитно салдо по банкова сметка 6301, отразяват салдото в касовия отчет по § 31-10 "Трансфери от/за ЦБ" със знак „минус“.

15. При изготвянето на отчетите за касово изпълнение на бюджета от страна на първостепенния разпоредител следва да бъдат извършени и включени за 2018 г. операциите по т. 59 от ДДС № 01/2003 г. В случай, че са налице предпоставките и обстоятелствата, регламентирани в т. т. 57.7 и 58 от ДДС № 01/2003 г., за 2018 г. се извършват и съответните операции по тези точки (без тези по т. т. 57.7.5 и 58.5).

15.1. МОН и МО следва да извършат и включат в касовия си отчет за 2018 г. регламентирани с т. т. 73.2 и 74 от ДДС № 01/2003 г. отчетни операции (без тези по т. т. 73.2.3). След извършването на посочените операции, МОН и МО следва да извършат и операциите по т. т. 58 и 59 от ДДС № 01/2003 г.

15.2. БАН, ДВУ и ДВВУ следва да извършат и включат в касовия си отчет освен операциите в т. 15.1 (без тези по т. 58 от ДДС № 01/2003 г.) и регламентирани с т. т. 73.1 от ДДС № 01/2003 г. отчетни операции (без тези по т. 73.1.7).

16. Годишните сборни отчети за касово изпълнение следва да са придружени с обяснителна записка, която съдържа анализ на изпълнението на приходите, разходите, извършените корекции по бюджета и причините за тях с акцент върху вътрешните и външни фактори, оказали влияние върху размера на събраните приходи и върху резултатите, постигнати с извършените разходи, като се има предвид:

16.1. анализът следва да включва и информация за измененията в начислените задължения и поетите ангажименти, както и за изпълнението на утвърдените със ЗДБРБ за 2018 г. или по уточнен план максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г. и на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2018 г.;

16.2. анализът на Министерство на здравеопазването включва и обобщена информация за просрочените задължения на държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ и информация за всяко лечебно заведение поотделно;

16.3. в анализите на МОН (за БАН и по отделни ДВУ), на МО (по ДВВУ), на БНР, БНТ и БТА следва да се включва и информация за измененията в отчетените задължения към доставчици, както и за изпълнението на утвърдените максимални размери на задълженията за разходи към доставчици към 31.12.2018 г.

17. Годишните сборни отчети за касово изпълнение по т. 1.1 - 1.4, допълнителната информация по т. 1.2 и обяснителна записка по т. 1.6, отчетът по т. 1.6, годишните оборотни ведомости и друга отчетна информация по т. 1.5 се представят в МФ в рамките на периода от 15.02.2019 г. до 22.02.2019 г., но не по-късно от датите, определени за съответния ПРБ в посочения график:

<p><u>15.02.2019 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Администрация на президентството - Конституционен съд - Комисия за регулиране на съобщенията - Съвет за електронни медии - Агенция за ядрено регулиране - Комисия за финансов надзор - Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори - Комисия за защита на конкуренцията - Държавна комисия по сигурността на информацията - Комисия за защита от дискриминация - Комисия за защита на личните данни - Омбудсман - Централна избирателна комисия 	<p><u>18.02.2019 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Народно събрание - Сметната палата - Комисия за енергийно и водно регулиране - Национална служба за охрана - Държавна агенция „Разузнаване“ - Българско национално радио - Българска национална телевизия - Българска телеграфна агенция - Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към ДС и разузнавателните служби на БНА - Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество
<p><u>19.02.2019 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Министерство на младежта и спорта - Министерство на правосъдието - Министерство на туризма - Министерство на околната среда и водите (вкл. ПУДООС) - Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ - Национално бюро за контрол на СРС - Държавна агенция „Електронно управление“ 	<p><u>20.02.2019 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Министерство на труда и социалната политика - Държавна агенция „Технически операции“ - Държавна агенция „Национална сигурност“ - Национален осигурителен институт - Национална здравноосигурителна каса - Национален статистически институт
<p><u>21.02.2019 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Министерски съвет - Министерство на културата - Министерство на икономиката - Министерство на здравеопазването - Министерство на регионалното развитие и благоустройството - Министерство на енергетиката (вкл. фонд „СЕЛС“) - Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията - Министерство за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018 	<p><u>22.02.2019 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Висшия съдебен съвет - Министерство на финансите - Национален фонд към МФ - Министерство на външните работи - Министерство на земеделието, храните и горите - Държавен фонд „Земеделие“ - Селскостопанска академия (вкл. ДП „Научно-производствен център“) - Министерство на вътрешните работи - Министерство на отбраната (вкл. сборни отчети на ДВВУ) - Министерство на образованието и науката (вкл. сборни отчети на ДВУ и БАН)

18. При предоставянето в МФ на сборните отчети, оборотните ведомости и допълнителната информация към тях всички ПРБ прилагат следния ред:

18.1. файловете със сборните отчети по т. [1.1](#) - [1.4](#), файлът по т. [1.6](#) и допълнителната информация по т. [11](#), [12](#) и [16](#) за първостепенната система се въвеждат (след одобрение на контролните данни от страна на МФ) в модул „Касови отчети“ на ИС УДС на електронен адрес:

<http://treasureapp.minfin.bg/>

Въведените в системата файлове се изпращат и на електронната поща на отговарящия за съответния ПРБ служител от дирекция „Държавни разходи“ от длъжностното лице, определено по реда на [т. 9.1](#) да предоставя тази информация;

18.2. файловете със сборните оборотни ведомости и друга информация по [т. 1.5](#) за първостепенната система се въвеждат в модул „Счетоводни отчети“ на ИС УДС на електронен адрес:

<http://ddsaccounts.minfin.bg/>

18.3. следните разпоредители с бюджет зареждат по реда на [т. 18.1](#) и [т. 18.2](#) и изпращат по електронна поща и файлове:

18.3.1. МОН зарежда файловете със сборните отчети и оборотни ведомости на ДВУ и БАН;

18.3.2. МО зарежда файловете със сборните отчети и оборотни ведомости на ДВВУ;

18.3.3. МОН и МО изпращат в МФ на e-mail: gfs@minfin.bg един архивиран файл, съдържащ оборотните ведомости и информацията към тях на всяко отделно ДВУ и на БАН, респ. един архивиран файл с оборотните ведомости и информацията към тях на всяко отделно ДВВУ;

18.3.4. Министерство на енергетиката (МЕ) зарежда файловете с отчета за касовото изпълнение и оборотната ведомост на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (фонд „СЕЛС“), като в полето код по ЕБК се попълва код **2480**;

18.3.5. Селскостопанска академия (ССА) зарежда файловете с отчета за касовото изпълнение и оборотната ведомост на Държавно предприятие „Научно-производствен център“ (ДП „НПрЦ“), като в полето код по ЕБК се попълва код **2234**;

18.3.6. Националният фонд към МФ зарежда файловете с отчета за касовото изпълнение и оборотната ведомост на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **9817**;

18.3.7. Държавен фонд „Земеделие“ зарежда файловете с отчета за касовото изпълнение и оборотната ведомост на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **2220**;

18.3.8. Отчетните данни на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, като първостепенен разпоредител с бюджет с код по ЕБК **8100**, се представят от Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество - неин правоприемник съгласно Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

19. При статус „одобрен“ на файловете, след извършване на формален контрол и валидация, съответният ПРБ разпечатва индивидуални протоколи от модул „Касови отчети“ (Справки>Касов отчет>Индивидуален протокол) и от модул „Счетоводни отчети“ на ИС УДС.

20. Копия от индивидуални протоколи по [т. 19](#) се представят на Сметната палата, заедно с представянето на отчета за касовото изпълнение и оборотните ведомости по реда на [т. 21](#)

21. След контролните процедури по [т. 19](#), всички ПРБ представят в Сметната палата в **срок от 3 работни дни** след срока по [т. 17](#) на технически носител окончателните отчети за касовото изпълнение и оборотните ведомости **към 31.12.2018 г.**, като за целта писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на техническия носител съответства на тази от счетоводната система и е идентична с тази, предоставена на Министерство на финансите.

21.1. МОН представя в Сметната палата отчетите и оборотните ведомости на БАН и на всяко ДВУ на технически носител, както и технически носител, съдържащ сборните отчети и оборотни ведомости на ДВУ;

21.2. МО представя в Сметната палата отчетите и оборотните ведомости на всяко ДВВУ на технически носител, както и технически носител, съдържащ сборните отчети и оборотни ведомости на ДВВУ;

21.3. МОСВ представя в Сметната палата отчета и оборотната ведомост на ПУДООС на технически носител;

21.4. МЕ представя в Сметната палата отчета и оборотната ведомост на фонд „СЕЛС“ на технически носител;

21.5. Селскостопанска академия представя в Сметната палата отчета и оборотната ведомост на ДП „НПрЦ“ на технически носител;

21.6. Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество представя на технически носител в Сметната палата отчета и оборотната ведомост на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, като първостепенен разпоредител с бюджет с код по ЕБК **8100**.

22. При констатиране на грешки в отчетите за касовото изпълнение и оборотните ведомости, първоначално представеният отчет/оборотна ведомост се приема за предварителен, като в **срок до 2 работни дни** след датите, определени по **т. 17** и не по-късно **от 27.02.2019 г.**, съответният ПРБ следва да представи окончателен отчет/оборотна ведомост по реда на **т. 18-20**.

23. В случаите на констатирани грешки (когато отчетът/оборотната ведомост все още е предварителен) съответният ПРБ представя в Сметната палата окончателен отчет/оборотна ведомост в срок **3 работни дни** след датата по **т. 22**, но **не** по-късно от **06.03.2019 г.**

24. За целите на равнението на изготвяните от ПРБ формуляри (НАЛ-3) и касови отчети със салдата по съответните банкови сметки, банките (без БНБ) *задължително* заверяват към края на отчетната година наличностите по всички депозитни, текущи, бюджетни сметки, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства в лева и във валута на разпоредителите с бюджет по реда на **т. 82** от съвместно писмо на министъра на финансите (*ДДС № 09/2015 г.*) и управителя на БНБ (*№ БНБ-72589/2015 г.*) преди приключване на окончателната обработка на обобщените отчети, но **не** по-късно от **31.01.2019 г.**

25. Министерство на културата и Министерство на младежта и спорта в сроковете по **т. 17** представят на технически носител в МОН – дирекция „Финанси“, отчетите за касово изпълнение в частта за функция “Образование”.

26. В **срок до 10 дни** след представяне на отчета за касово изпълнение дирекция „Национален фонд“ към МФ представя в дирекция „Държавно съкровище“ информация за получените средства от Европейския съюз и извършените разходи за сметка на тези средства, както и разходите за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране на e-mail: gfs@minfin.bg.

27. В **срок до 10 дни** след представяне на отчета за касово изпълнение Държавен фонд „Земеделие“ представя в МФ, дирекция „Държавно съкровище“ информация за получените средства от европейските земеделски фондове и извършените разходи за сметка на тези средства, както и разходите за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране на e-mail: gfs@minfin.bg.

28. Обръщаме внимание, че във връзка с прилагането на *ДДС № 06/2008 г.*, за включените в СЕБРА разпоредители с бюджет, следва да се имат предвид разпоредбите на **т. 27** от същите указания.

Предвид зануляването на всички неусвоени лимити в СЕБРА, за случаите, когато е получено финансиране по одобрени проекти по оперативни програми и частта от лимита за плащания на бенефициентите *не е усвоена до края на годината*, съответният разпоредител с бюджет следва да **заяви** неусвоената част за включването ѝ в лимита за плащанията му за следващата година. Остатъците по одобрените лимити на второстепенните оторизирани системи в рамките на съответната първостепенна система на Националния фонд ще бъдат заложени **в началото на 2019 г.**

При наличие на обстоятелства, водещи до необходимост от намаление на остатъците по лимитите за плащания за следващата година, Управляващите органи/ Междинните звена следва да **заявят** пред дирекция „Национален фонд” при МФ сумите, с които да бъде намален съответния лимит **до 28.12.2018 г.**

IV. Представяне на информация в месечния касов отчет към 31.12.2018 г.

29. Настоящите указания не отменят задължението на ПРБ (без общините) да представят в МФ месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства в съответствие с изискванията на *ДДС № 01/2018 г.*

30. Напомняме, че всички ПРБ, включени в СЕБРА, следва своевременно да уточняват директно извършените операции в БНБ (касови операции, покупко-продажба на валута, директно наредени преводи извън СЕБРА и др.) и да ги разпределят чрез функционалността „Уточняване на операции в БНБ” в СЕБРА по кодовете за вид плащане, съответстващи на икономическия характер и естество на тези операции.

31. Посочените в **т. 15** процедури и операции се извършват и включват от ПРБ само в годишните отчети за касовото изпълнение **към 31.12.2018 г.** (форми Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС и СЕС-3-ДМП), **без** да се отразяват в касовия месечен отчет **към 31.12.2018 г.**

В. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2018 г. на общините

V. Ред и срокове за изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация към 31.12.2018 г. на общините

32. В срок *не по-късно от 28.01.2019 г.* всички общини представят в МФ „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ с бюджети и сметки за средства от Европейския съюз на други бюджетни организации, вкл. и общини, изготвена по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 34**, като изготвеният файл задължително се зарежда в ИСО на електронен адрес:

<http://iso.minfin.bg>

Обръщаме внимание, че файлът „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ следва да се попълва коректно, като полученият/предоставен трансфер се посочва на реда на съответния първостепенен разпоредител с бюджет/СЕС, от когото е получен или на когото е предоставен трансфера (вкл. и когато този разпоредител е друга община). На реда на общината, която попълва файла, се посочват само вътрешните за общината трансфери (напр. отчетените трансфери между БЮДЖЕТ и СЕС на самата община).

33. Всички общини изготвят и представят в МФ по реда и в срока на **т. 38** само в електронен вид следната допълнителна отчетна информация **към 31.12.2018 г.**:

33.1. „Справка за поетите ангажименти по общинския бюджет и сметки за средства от ЕС“ и „Справка за новите задължения за разходи по общинския бюджет и сметки за средства от ЕС“;

33.2. „Справка за определени плащания към бюджетни организации, отчетани по разходни и приходни параграфи по ЕБК“;

33.3. „Справка за разходите по § 10-30 "Текущ ремонт", финансирани със средства от трансфери от централния бюджет за извършване на текущи ремонти на общински пътища, на улична мрежа и на други инфраструктурни обекти“;

33.4. „Справка за неусвоените средства от обща изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности, такса за битови отпадъци, туристически данък и концесии, налични по сметки на общината към 31.12.2018 г.“;

33.5. „Справка за размера на средствата за представителни разходи за кметовете в общините и за общинските съвети за 2018 г.“.

33.6. „Справка за изпълнението на план-сметката по чл. 66 от Закона за местните данъци и такси към 31.12.2018 г.“.

34. Сборните отчети по **т. 1.1 - 1.4**, сборните оборотни ведомости и друга информация по раздел по **т. 1.5**, формулярът – НАЛ-3 по **т. 1.6**, допълнителната отчетна информация на общините по **т. 33.1 - 33.6**, както и друга информация във вид на справки, са включени в **общия пакет** от макети на общините, който е публикуван на интернет страницата на МФ: [http:// www.minfin.bg](http://www.minfin.bg) (**Методология на отчетността> Макети**).

35. Във форми Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС, СЕС-3-ДМП и Б-3 с код 33 общините задължително попълват остатък от предходния период и наличност в края на отчетния период по съответните параграфи от ЕБК в лева и във валута (левава равностойност).

36. На основание **т. 82** от съвместно писмо на министъра на финансите (*ДДС № 09/2015 г.*) и управителя на БНБ (*№ БНБ-72589/2015 г.*), банките задължително заверяват информация за наличностите (НАЛ-3) в края на бюджетната година по всички депозитни, текущи, бюджетни сметки, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства в лева и във валута на разпоредителите с бюджет,

като заверяването се извършва от обслужващата банка върху утвърдения от МФ формуляр. Това следва да се случи преди приключване на окончателната обработка на обобщените отчети, но не по-късно от **31.01.2019 г.**

Общините следва да попълват формуляра НАЛ-3 само в частта на приложимите за тях позиции, като следва да се има предвид, че формулярът НАЛ-3 **не** следва да се зарежда в системата ИСО.

37. В **срок до 13.02.2019 г.** общините *зареждат за предварителен контрол:* отчетите по **т. 1.1 - 1.3** (Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС, СЕС-3-ДМП и Б-3 с код 33), отчета за финансиране на капиталови разходи (своден и по обекти) и справката по **т. 33.3** в ИСО на електронен адрес:

<http://iso.minfin.bg>

Всички останали приложения, справки, разшифровки и др. (във вид на допълнителна информация) се зареждат **до 15.02.2019 г.** като прикачени файлове към отчета на обособеното за целта място, като се избира вид на файла, съответстващ на наименованието на справката от общия пакет по **т. 34**. Като прикачен файл се зарежда и съответният файл на сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на общината по **т. 1.4** (отчетът по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.).

37.1. След въвеждането на сборните отчети в ИСО, длъжностното лице, определено по реда на **т. 9.1**, генерира протокол за резултатите от извършен контрол - PDF формат, намиращ се в раздел "Справки ИСО", и проверява за разлики между отчетените от общината и заредените в системата контролни данни, които следва да се уточнят. При наличие на разлики на редовете за трансферните параграфи, длъжници се на получени/предоставени трансфери от/на други общини, задължително се прикачва обяснителна записка.

37.2. Дирекция „Финанси на общините“ след съгласуване с дирекция „Държавно съкровище“ изготвя информация за контролните позиции: за средствата, предоставени/ получени като трансфери/заеми от/за общини от централния бюджет, от министерствата и ведомствата, в т. ч. ПУДООС, ДФ „Земеделие“ и „Национален фонд“; за уточнения план и усвоените получени трансфери/субсидии от централния бюджет (нето), преходните остатъци и наличностите по сметки в лева и валута в края на отчетния период.

37.3. При констатирани неравнения, данните следва да се уточняват от общините в оперативен порядък, включително със съответния бюджетен разпоредител, който е предоставил или получил средства като трансфери/заеми.

37.4. За целите на равнението на трансферните параграфи (§ 61-00 – § 64-00 от ЕБК) общините следва да анализират информацията от справките „Насрещни трансфери за община“, „Засечка на отчета с трансферите“ и „Съпоставка на трансферите“, автоматично генерирани в системата ИСО.

37.5. Отговорността за коректното отчитане на касовите потоци при взаимоотношенията с други първостепенни разпоредители, както и в рамките на общината, се носи от съответната община.

38. При предоставянето в МФ на сборните отчети, оборотните ведомости и допълнителната информация към тях всички общини прилагат следния ред и срокове:

38.1. За целите на представянето на отчетната информация следва да са налице изискванията на **т. 9**.

38.2. В **периода от 15.02.2019 г. до 22.02.2019 г. включително** общините, за които са констатирани несъответствия, задължително *презареждат* окончателно уточнените сборни годишни отчети за касовото изпълнение в ИСО на електронен адрес:

<http://iso.minfin.bg>

38.3. В периода по **т. 38.2** всички общини зареждат и окончателния файл на сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на общината по **т. 1.4** (отчета по **т. 1.3** от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.), както и всички обяснителни записки, декларации и коригирана допълнителна информация (приложения, справки, разшифровки).

38.4. За общините, при които не са констатирани несъответствия в отчетните форми, предварително заредените в срока по **т. 37** отчети се считат за окончателни.

38.5. След като съответната община е въвела окончателните сборни отчети и допълнителна информация в ИСО, длъжностното лице, определено по реда на **т. 9.1**, генерира и разпечатва от системата протокол за окончателен отчет - PDF формат. Копие от протокола се представя на Сметната палата по реда на **т. 39**.

38.6. Окончателните годишни отчети за касово изпълнение следва да са придружени с обяснителни записки с анализ за изпълнението на основните бюджетни показатели по чл. 14, ал. 1 от ЗПФ.

38.7. В определения с **т. 38.2** период общините зареждат файловете с изготвените годишни сборни оборотни ведомости и друга отчетна информация към тях по **т. 1.5** в ИСО на електронен адрес:

<http://iso.minfin.bg>

(чрез модул „Счетоводни отчети за общини“)

или <http://dfoaccounts.minfin.bg>

(за лицата, имащи достъп само до модула за счетоводните отчети).

39. Окончателните годишни сборни отчети за касово изпълнение и сборните годишни оборотни ведомости следва да са придружени с декларация, подписана от директора на дирекция (началника на отдел) „Финанси“ на общината, удостоверяваща идентичността на данните, въведени в ИСО, с тези от счетоводната система. Декларацията се представя в определения с **т. 38.2** период и ред на представяне.

40. Общините представят в Сметната палата или в съответните изнесени работни места на територията на страната окончателните годишни отчети за касовото изпълнение, сборните оборотни ведомости и допълнителната отчетна информация за **2018 г.** на технически носител в срок **3 работни дни** след крайната дата от определения с **т. 38.2** период, като писмено декларират пред Сметната палата, че информацията от файловете от техническия носител съответства на тази от счетоводната система и е идентична с тази, предоставена на МФ.

VI. Обмен на отчетна информация за общините в МФ

41. След обобщаване на представените в МФ от общините отчети за касовото изпълнение и оборотни ведомости по реда и в срока, определен в **т. 38**, дирекция „Финанси на общините“ предоставя отчетните данни към **31.12.2018 г.** за общините на дирекция „Държавно съкровище“. В процеса на представяне и обобщаване на отчетите за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и на оборотните ведомости, в случай на констатирани разлики (грешки) и възникнали въпроси, дирекция „Финанси на общините“ уточнява отчетните данни.

Г. Насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2018 г.

VII. Процедури *преди* изготвяне на оборотните ведомости

42. При изготвянето на сборната оборотна ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2018 г., вкл. и разходите за амортизации на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи.

43. В тази връзка, напомняме, че до изготвянето на годишната сборна оборотна ведомост следва да са приложени и съответните процедури, които се извършват в края на годината съгласно изискванията т. т. 17.13-17.16, 19.7, 37 и 48-49 от ДДС № 20/2004 г.

44. Към края на 2018 г. преди изготвянето на оборотните ведомости за МФ и Сметната палата следва да бъдат приложени и съответните отчетни процедури съгласно изискванията на раздел V от ДДС № 14/2013 г., включително и по отношение на неусвоени суми от помощи и дарения, предоставени преди 2018 г.

45. Напомняме, че текущо през 2018 г. не следва да са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11 и 12 на Сметкоплана на бюджетните организации (СБО). В случай, че това е направено, тези операции не следва да се вземат предвид при изготвянето на оборотната ведомост, която ще се представя чрез първостепенния разпоредител в МФ и Сметната палата.

46. В баланса на реда „3. Изменение на нетните активи за периода” (шифър 0403) в съответните колони за начален баланс (данните за предходната година) следва да фигурира сумата, представляваща разлика между салдата на сметките от раздели 6 и 7 към 31.12.2017 г. *преди* приключвателните операции (т.е. сумата, фигурираща в баланса за 2017 г. в тази позиция – шифър 0403 в съответните колони за *краен* баланс). Аналогично, в съответните колони за *начален* баланс на позициите – шифри 0401 и 0402 следва да фигурират салдата на сметките от гр. 10 (за шифър 0401) и гр. 11 (за шифър 0402) към 31.12.2017 г. *преди* приключвателните операции за 2017 г.

VIII. Изготвяне на оборотни ведомости и друга информация съгласно чл. 167 от ЗПФ

47. За целите на консолидиране в МФ на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите на бюджетните организации съгласно чл. 167 от ЗПФ следва да се изготвят оборотни ведомости поотделно за *трите* отчетни групи (стопански области) с данни за състоянието по счетоводните сметки *преди* операциите по приключването съгласно раздел IX. Данните в оборотните ведомости се представят на ниво синтетични счетоводни сметки.

48. Отчетните данни за 2018 г. на ДВУ и БАН се обобщават и представят от МОН отделно от данните на включените в бюджета на МОН разпоредители, аналогично на обобщаването на касовите отчети на ДВУ и БАН. По същия начин се процедира от МО по отношение на отчетните данни за 2018 г. на ДВВУ.

49. Отчетните данни за 2018 г. за приходите, разходите, активите и пасивите на Националния фонд към Министерството на финансите се обобщават и представят, аналогично на периодичните и годишните касови отчети.

50. Отчетните данни на бенефициентите – бюджетни организации във връзка с получаването и разходването на средства от Кохезионния и Структурните фондове

на Европейския съюз, администрирани от фонд Националния фонд, както и на администрираните от Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие” средства от Европейските земеделски фондове, включително и на свързаното с тях национално съфинансиране, се включват в консолидираната отчетност на съответния първостепенен разпоредител.

51. Освен сборните оборотни ведомости, за 2018 г. подлежат на изготвяне и представяне в МФ по реда на чл. 167 от ЗПФ и друга отчетна информация, като се попълват съответните таблици и справки във файла по т. 52.

52. Първостепенните разпоредители изготвят сборните оборотни ведомости и справките по т. 51 по определена от МФ форма на електронен носител (файл – XLS формат), публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Методология на отчетността>Макети).

53. Сборният баланс и сборният отчет за приходите и разходите са включени в електронния носител по т. 52. Изготвянето и представянето на информацията по реда на този раздел и раздел **X** не отменят задължението на бюджетните организации да изготвят и представят *приложението* съгласно т. 1.4 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г. на министъра на финансите към сборния годишен финансов отчет, както и съответните статистически формуляри в рамките на регламентирания със Закона за статистиката ред и срок.

54. Първостепенният разпоредител организира процеса по обобщаването на отчетната информация по този раздел на подведомствените си разпоредители. В хода на обобщаването на счетоводните данни може да се ползва формата по т. 52 или да се определи друг ред и форма, в зависимост от броя и структурата на подведомствените разпоредители, софтуерна и хардуерна осигуреност и други фактори, влияещи върху процеса на обобщаване на счетоводните данни.

IX. Годишно приключване на счетоводните сметки

55. Приключването на сметките по този раздел се извършва от бюджетната организация след като е осигурена информацията за изготвяне на оборотната ведомост и информацията по раздел **VIII**.

56. Сметките се приключват при спазване на приложимите за съответните сметки изисквания на т. 56-58 и т. 59.7-59.9 от ДДС № 20/2004 г., като се има предвид и следното:

56.1. всички сметки от **раздели 6 и 7 на СБО** и в трите отчетни групи (стопански области) се приключват със **сметка 1201**;

56.2. **сметка 1201** се приключва и в трите отчетни групи (стопански области) със **сметка 1101**;

56.3. **сметки от подгрупи 980, 986 и 994** се приключват и в трите отчетни групи (стопански области) със **сметка 9989**.

X. Допълнителни изисквания при представяне на сборните оборотни ведомости и информацията по раздел VIII в МФ и Сметната палата

57. При неспазване на изискванията на това указание за представяне на информацията, се счита че тя не е представена.

58. Представеният по реда на това указание файл с оборотната ведомост се именува по следния начин: *BALANCE-2018-xxxx* (в *xxxx* се попълва кода на първостепенния разпоредител по ЕБК за 2018 г.) Данните в оборотната ведомост и справките по т. 51 се попълват във файла *в лева (със стотинки)*.

59. Обобщените от МОН оборотни ведомости и информацията по раздел **VIII** на ДВУ и БАН се представят на отделни файлове, които се именуват *BALANCE-2018-*

1780-DVU (за отчетните данни на държавните висши училища) и съответно *BALANCE-2018-1790-BAN* (за отчетните данни на БАН). Аналогично, МО представя данните на ДВБУ на отделен файл, именуван *BALANCE-2018-1280-DVVU*. Файловете с данните на отделните ДВУ се представят от МОН и МО в МФ. В сборните баланси на МОН и МО *не* се включват отчетните данни по тази точка.

60. Сборната оборотна ведомост и информацията по раздел **VIII** на Националния фонд се представят от дирекция “Национален фонд” към МФ на файл с име *BALANCE-2018-9817-NF*. Данните за ДФ „Земеделие“ се представят на два файла – по отделните кодове по ЕБК – **8400** и **2220** и се именува *BALANCE-2018-8400-DFZ*, съответно *BALANCE-2018-2220-RA*.

61. Оборотните ведомости и другата отчетна информация по раздел **VIII** на ДОО, Учителския пенсионен фонд (УчПФ) и фонд “Гарантирани вземания на работници и служители” (ФГВРС) се представя от НОИ на три отделни файла с наименования *BALANCE-2018-5500-DOO*, съответно *BALANCE-2018-5591-UPF* и *BALANCE-2018-5592-FGVRS*.

62. МОСВ представя на отделен файл, именуван *BALANCE-2018-1950-PUDOOS*, данните за ПУДООС, като в полето код по ЕБК се попълва код **1950**. Съответно, МЕ представя данните на Фонд „СЕЛС“ на отделен файл, именуван *BALANCE-2018-2480-SELS*, като в полетата код по ЕБК се попълва код **2480**.

63. ССА представя данните на ДП „НПрЦ“ на отделен файл, именуван *BALANCE-2018-2234-NPrC*, като в полетата код по ЕБК се попълва код **2234**.

64. Сборният отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства по **т. 1.4** (отчетът по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.) на съответния първостепенен разпоредител/ДВУ/ДВБУ/БАН се именува *Cash-Flow-2018-xxxx*, като в *xxxx* се попълва кода на съответния разпоредител с бюджет по ЕБК за 2018 г. В наименованието на файловете, съдържащи отчетите по **т. 1.4** на бюджетните организации по **т. 59 - 63**, се залага същата кодировка и абревиатура, както е посочено за съответните файлове на оборотните ведомости.

65. При представянето на файловете в Сметната палата се представя на хартиен носител (два комплекта) годишния финансов отчет (ГФО) на първостепенния разпоредител (включително и *приложението* съгласно *т. 1.4* от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г. към него) за одит по чл. 54, ал. 1 и 2 от Закона за Сметната палата, като за целта писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на електронния носител е идентична с тази от хартиения носител. ГФО на БАН и ДВУ се представят от тях на хартиен носител в МОН, а тези на ДВБУ – в МО, като МОН и МО ги предоставят на Сметната палата.

66. По отношение изготвянето на ГФО за 2018 г. следва да се има предвид следното:

66.1. ГФО за 2018 г. *задължително* изготвят всички бюджетни организации, които са отделни юридически лица (включително и юридическите лица- подведомствени разпоредители с бюджет). ГФО за 2018 г. се изготвя на хартиен и електронен носител, като елементите по т. 1.1-1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г. следва да са с форма и съдържание, така както са заложи в макета на файла с оборотната ведомост и другата отчетна информация (за баланса и отчета за приходи и разходи) и в макета на файла на отчета по **т. 1.4**. Отчетната информация за Националния фонд (код по ЕБК 9817) се изготвя и представя отделно, без да се включва в ГФО на Министерството на финансите (код по ЕБК 1000) и на бюджетните организации, в чиято структура са съответните управляващи органи.

66.2. Подведомствените разпоредители с бюджет, които не са отделни юридически лица, *не* са задължени да изготвят отделен ГФО по смисъла на Заповед № ЗМФ-1338/2015 г., доколкото такова изискване не произтича изрично от нормативен акт или е определено от съответния горестоящ разпоредител с бюджет.

66.3. Всички подведомствени разпоредители с бюджет (независимо от това дали са отделни юридически лица или не) следва да изготвят и представят на съответния горестоящ разпоредител с бюджет файловете по **т. 1.4** и по **т. 52**, съдържащи съответните годишни данни.

67. Когато във връзка с извършвания от Сметната палата финансов одит на ГФО, първостепенният разпоредител направи корекции в данните, изпратени по реда на това указание, съответните файлове с нанесените корекции се предоставят своевременно (преди връчване на проекта на одитен доклад по реда на **чл. 54, ал. 11 от Закона за Сметната палата**) от първостепенния разпоредител на МФ (с писмо, адресирано до дирекции „Държавно съкровище“ и „Държавни разходи“) и на Сметната палата. В случаите, когато към момента на корекцията на одитирания ГФО за 2018 г. са подадени данни по **чл. 167 от ЗПФ**, отнасящи се за текущата (2019 г.) година, бюджетните организации коригират и подадените за текущата година оборотни ведомости, за да се осигури спазването на принципа „независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс“ по **26, ал. 1, т. 5 от Закона за счетоводството**.

68. Сметната палата предоставя на МФ по електронен път информация за датата на връчването на одитния доклад по **чл. 54, ал. 15 от Закона за Сметната палата** за годишния финансов отчет на първостепенните разпоредители с бюджет (включително общините), държавните висши училища и БАН. Информацията се предоставя до 10-то число на месеца, следващ месеца на приключване на финансовия одит на електронен адрес на МФ – odit-gfo@minfin.bg.

69. Бюджетните организации по **т. 66.1** следва да съхраняват на хартиен носител окончателния си годишен финансов отчет, подписан от съответните лица (за организацията, чиито отчети са обект на финансов одит от Сметната палата, това е отчетът след извършения одит), като се препоръчва да се съхранява и сканирано копие на окончателния отчет в PDF формат. Отделно от това, всеки бюджетен разпоредител с подведомствени разпоредители следва да разполага и съхранява при него финансовите отчети (на хартиен носител в един екземпляр или сканирано копие на окончателния отчет в PDF формат) и файловете по **т. 52** на подведомствените му разпоредители, респективно сборните финансови отчети и файлове по **т. 52** със сборната обратна ведомост и сборната информация по раздел **VIII** на онези подведомствени разпоредители, които от своя страна имат подчинени структури на самостоятелен баланс и обособено счетоводство.

70. Файловете по **т. 1.4** и **т. 52** на второстепенните разпоредители следва да се съхраняват и при съответните първостепенни разпоредители (на отделни файлове по **т. 1.4** и **т. 52** за всеки второстепенен разпоредител). Данните за училищата на МОН (без държавните висши училища) може да се съхраняват по реда на тази точка вместо в МОН, в съответните регионални инспекторати по образованието.

71. При поискване, информацията по **т. 69** и **т. 70** се представя на електронен носител (файлът по **т. 52**) на Сметната палата, МФ – дирекция “Държавно съкровище” и дирекциите, отговарящи за финансирането и бюджета на съответните първостепенни разпоредители, Националният статистически институт, както и на други оторизирани за това органи.

72. При поискване от Сметната палата се представя и обратна ведомост след приключвателните операции по раздел **IX**.

XI. Публикуване на информация от годишните финансови отчети на бюджетните организации за 2018 г.

73. Всички първостепенни разпоредители с бюджет, включително и общините, както и БАН и държавните висши училища следва да публикуват информация за годишния си финансов отчет за 2018 г.

74. Информацията от годишния финансов отчет се публикува на интернет страницата на съответния първостепенен разпоредител, ДВУ, ДВВУ и БАН и при спазване на следните изисквания:

74.1. подлежи на публикуване:

- а) *сборният* баланс и *сборният* отчет за приходите и разходите за първостепенната система (включително и за общини), ДВУ, ДВВУ и БАН – прилага се формата на баланса и отчета за приходите и разходите в хил. лв. от макета на файла по [т. 52](#);
- б) *сборният* отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства в хил. лв. (отчетът по *т. 1.3* от *Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.*);
- в) *приложението* съгласно *т. 1.4* от *Заповед ЗМФ-1338/2015 г.* на министъра на финансите към сборния финансов отчет;
- г) одитният доклад на Сметната палата.

74.2. за целите на тази точка данните за ДВУ, ДВВУ и БАН не се включват в съответната информация за МОН и МО;

74.3. първостепенните разпоредители с бюджет (включително бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 от ЗПФ), ДВУ, ДВВУ и БАН публикуват на интернет страницата си сканирани в PDF формат заверените от Сметната палата отчети по [т. 74.1](#), буква „а“ и буква „б“, приложението към ГФО ([т. 74.1](#), буква „в“) и сканирани в PDF формат одитния доклад на Сметната палата ([т. 74.1](#), буква „г“). Завереният от Сметната палата ГФО заедно с одитния доклад трябва да останат достъпни на интернет страницата на съответната бюджетна организация най-малко до публикуване на следващия ГФО;

74.4. информацията по [т. 74.1-74.3](#) следва да се публикува на интернет страницата на съответния разпоредител най-късно до края на месеца, следващ месеца, в който е получен одитният доклад на Сметната палата по [т. 68](#);

74.5. информацията по [т. 74.1](#) (без буква „г“) следва да се публикува на интернет страницата на съответните общини, чиито годишни финансови отчети *не* са одитирани от Сметната палата по реда на чл. 54, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от Закона за Сметната палата, в срок *до 30 юни 2019 г.*;

74.6. по реда на [т. 74.1-74.3](#) МФ, МОСВ, МЕ и МЗХГ публикуват отделно и съответната информация за Националния фонд, ПУДООС, Фонд „СЕЛС“, Селскостопанска академия и ДП „Научно-производствен център“. Селскостопанска академия публикува отделно и съответната информация на ДП „Научно-производствен център“;

74.7. на интернет страницата на МОН и МО следва да се публикуват в *XLS формат* и съответните обобщени баланси, отчети за приходи и разходи и касови отчети на ДВУ, ДВВУ и БАН от файловете по [т. 59](#) и [т. 74.1](#)-буква „б“;

74.8. по реда на [т. 74.1-74.3](#) ДФ „Земеделие“ публикува сборна информация чрез обобщаване на отделно отчетените данни за кодове по ЕБК **8400** и **2220**;

74.9. по реда на [т. 74.1-74.3](#) НОИ публикува отделно информацията за ДОО, УчПФ и ФГВРС, както и сборна информация за всички администрирани от НОИ социалноосигурителни фондове;

74.10. бюджетните организации могат да публикуват на интернет страницата си и друга отчетна и бюджетна информация в допълнение на горните изисквания;

74.11. бюджетните организации следва да публикуват на интернет страницата си информацията по [т. 74.1-74.5](#) по начин, лесно достъпен за потребителите.

75. Препоръчва се по реда на [т. 74](#) първостепенните разпоредители да публикуват и годишните финансови отчетите на разпоредителите от по-ниска степен, като изрично се посочи, че Сметната палата е извършила одит на консолидирания ГФО на първостепенния разпоредител, а ГФО на разпоредителите от по-ниска степен не са предмет на отделен финансов одит.

XII. Предоставяне на друга информация за 2018 г.

76. Първостепенните разпоредители с бюджет, включително и общините, на основание *т. 11* от указание на МФ *ДДС № 03/2012 г.* следва да представят в МФ „Справка за използваните терминални устройства ПОС и извършени трансакции“ [към 31.12.2018 г.](#)

76.1. Справката (XLS формат) се състои от две таблици:

- Таблица "ПОС - чл. 4, ал. 1 от ЗОПБ" - попълва се само за ПОС устройствата, инсталирани в бюджетните организации за обслужването на картови плащания по чл. 4, ал. 1 от Закона за ограничаване на плащанията в брой (ЗОПБ), които са в обхвата на договорите между МФ и банките съгласно чл. 154, ал. 9 от ЗПФ.

- Таблица "ПОС - чл. 4, ал. 6 от ЗОПБ" – попълва се само за ПОС устройствата, инсталирани в бюджетните организации за обслужването на картови плащания (вкл. виртуалните ПОС устройства), които се извършват за сметка на бюджетната организация само въз основа на сключен договор между нея и съответната банка в съответствие с чл. 4, ал. 6 от ЗОПБ.

76.2. Справката е включена съответно в общия пакет от макети на тримесечните отчети по **т. 13** - за ПРБ, без общини, и в общия пакет по **т. 34** - за общини, попълва се от всички ПРБ (вкл. общини), в системите на които има инсталирани терминални устройства ПОС, и се представя само в електронен формат:

- от ПРБ (министерства и ведомства) в срока по **т. 17** на електронен адрес:

v.pagelski@minfin.bg

- от общините - в периода и по реда на представяне, определени с **т. 38**.

Справката се предоставя във всички случаи, дори и когато са инсталирани терминални устройства ПОС, без да са налице трансакции по тях.

76.3. Обръщаме внимание на всички бюджетни организации при всяко инсталиране, деинсталиране и подмяна на терминални устройства ПОС задължително да изискват съставянето на приемо-предавателен протокол. В приемо-предавателния протокол, наред с всички негови реквизити, следва да бъдат отразени:

- името на лицето, инсталирало/деинсталирало съответните ПОС устройства;

- името на служителя на бюджетната организация приело/издало съответните ПОС устройства;

- датата, на която са инсталирани/деинсталирани съответните ПОС устройства;

- идентификационните и серийните номера на всяко инсталирано/деинсталирано терминално устройство ПОС.

Бюджетните организации следва да организират съхранението на всички приемо-предавателни протоколи за инсталирани/деинсталирани терминални устройства ПОС, като в случаи на необходимост МФ може да изиска конкретни протоколи да му бъдат предоставяни за справка.

77. Съгласно изискванията на Наредбата за административното обслужване, конкретното извършване на периодични анализи за необходимостта и/или ефективността от прилагането на картови плащания, внедряването и прилагането на различни начини на плащане, информирането и насърчаването на потребителите за използването им и извършването на контрол на тези дейности за съответната бюджетна организация, следва да бъдат регламентирани и утвърдени във вътрешните правила за организация на административното обслужване.

78. Обръщаме внимание на бюджетните организации, включени в СЕБРА, за необходимостта от поддържане на актуална информация за техните структури в Регистъра на бюджетните организации (РБО) в СЕБРА. В тази връзка, определените в съответствие с **т. 30** от *ДДС № 08/2015 г.* служители, отговорни за въвеждането и

актуализирането на информацията в РБО в СЕБРА, спазвайки регламентирани от съответните бюджетни организации ред, правила и процедури за предоставяне/обмен на информация, следва своевременно да актуализират необходимата информация за техните структури в РБО в СЕБРА.

79. С годишните оборотни ведомости ПРБ представят декларация, гарантираща верността и пълнотата на отчетните данни, подписана от ръководителите им по смисъла на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор. С декларацията се удостоверява, че в данните, предоставени с оборотните ведомости, се съдържа информация за всички възникнали (начислени) към съответния период балансови вземания и задължения, съответно приходи и разходи, и е отразена (начислена) информация за задбалансови вземания и задължения, в т. ч. за поетите ангажименти за разходи (наличности и потоци) и за възникналите нови задължения за разходи - потоци. Сканираната декларация в PDF формат (оформена с подпис, печат и изходящ номер) се представя в МФ:

- от ПРБ (министерства и ведомства) - на *e-mail*: gfs@minfin.bg в определения с **т. 17** период;

- от общините - в периода и по реда на представяне, определени с **т. 38**.

Изготвената декларация на хартиен носител се представя в Сметната палата *заедно* с годишния финансов отчет за **2018 г.**

80. В определеният с **т. 38** период кметът на община с отпуснат безлихвен заем по чл.130ж от ЗПФ за целите на изпълнение на плана за финансово оздравяване публикува на интернет страницата на общината информация за изпълнението му и докладва на министъра на финансите в съответствие с изискването на чл. 130з, ал. 1 от ЗПФ.

81. Определените в настоящето указание срокове за представянето на отчетите за касовото изпълнение и на оборотните ведомости следва да се спазват стриктно и без изключения.

Всяко неспазване на настоящите указания, в т. ч. и определените срокове, се счита за нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ.

XIII. Други въпроси за отчетността на бюджетните организации

82. Напомняме, че при извършване на преглед за обезценка се съпоставя балансовата стойност на актива с текущата възстановима стойност, съответстваща на оставащия полезен срок и потенциал на икономическа изгода на актива. В случай, че е налице траен спад в цените на актива, се отчита обезценка, при което балансовата стойност се коригира до размера на текущата възстановима стойност чрез използването на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ от СБП. Обръщаме внимание, че операциите, свързани с отразяване на обезценката на нефинансови дълготрайни активи, се осчетоводяват/отразяват в края на отчетния период във връзка със съставянето на годишния финансов отчет, след текущото начисляване на амортизациите за м. декември за съответната година по реда на ДДС № 05/2016 г.

83. Намалението на задълженията на общини - бенефициенти по програми, съфинансирани от фондове на Европейския съюз на основание **чл. 83, ал. 3 от ЗДБРБ за 2018 г.** за наложени финансови корекции и/или за предоставени безлихвени заеми от централния бюджет за финансиране на плащания по проекти с наложени финансови корекции за програмен период 2007-2013 г., се отразяват както следва:

83.1. Частта на намаленото задължение за получен безлихвен заем (по реда на *ДДС № 06/2011 г.* и/или чл. 104, ал.1, т. 1 от ЗПФ) се отписва от начисленото задължение срещу кредитиране на сметка 7902 „Отписани задължения (финансиращи позиции) към бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ от СБО.

83.2. При наложени финансови корекции с частта на намаленото задължение на общината се дебитираща сметка 4393 „Задължения към бюджетни организации за възстановяване на средства по донорски програми“ от СБО срещу кредитиране на сметка 4970 „Коректив на задължения към бюджетни организации“ от СБО.

84. Включените в системата на единна сметка, чрез сметки за чужди средства на МТИТС в БНБ съгласно чл. 61, ал. 2 от ПМС № 332/2017 г, средства на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД (банкови сметки 1722 в БНБ, за които се прилага код 2382) се отразяват от МТИТС в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности“. Отчитането се извършва въз основа на информация от банковите извлечения и/или форма 91 и/или друга информация от БНБ, чрез използването на една отделна подсметка към сметка 5001, съответно - към сметка 4830 от СБО, само като общ размер на наличностите и тяхното общо изменение за периода, без да е необходимо да се създават допълнителни аналитични сметки и без да се отразяват отделните индивидуални операции, извършени чрез тези сметки. Аналогично, въз основа на информация от форма 91, МТИТС тримесечно отразява по отделна подсметка към сметка 5013 и по съответната подсметка към сметка 4830 общия размер на наличностите по съответните транзитни сметки и сметки за наличности на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД (банкови сметки 1722, за които се прилага код 2382) и тяхното изменение. За тези средства МТИТС изготвя отчет за операциите и наличностите по сметките за чужди средства (отчет Б-3 с код 33) чрез използването на § 93-01 и § 96-00, респективно § 95-00 от ЕБК.

XIV. Прилагане на прихващане съгласно т. 47 от ДДС № 06/2011 г.

85. За отпусканите по реда на чл. 142 от ЗПФ временни безлихвени заеми от Националния фонд на бюджетни организации се въвежда прилагането на процедурата на прихващане съгласно т. 47 от ДДС № 06/2011 г.

86. Процедурата на прихващане съгласно т. 47 от ДДС № 06/2011 г. се прилага задължително за временните безлихвени заеми, предоставени от съответните управляващи органи на бюджетните организации, чиито бюджети не са част от държавния бюджет, т. е. всички бюджетни организации с кодове по ЕБК, посочени в Раздел VII – А.2, Б и В от ЕБК – общини, социално-осигурителни фондове (НОИ и НЗОК), БНТ, БНР, БТА, държавните висши училища, БАН, Селскостопанска академия, други бюджетни организации по чл. 13, ал. 4 и чл. 171 от ЗПФ.

87. Процедурата на прихващане съгласно т. 47 от ДДС № 06/2011 г. може да не се прилага за временните безлихвени заеми, предоставени на разпоредителите с бюджет по държавния бюджет (това са бюджетните организации с кодове по ЕБК, посочени в Раздел VII – А.1 от ЕБК).

88. Доколкото съгласно чл. 142, ал. 2 от ЗПФ е предоставено по реда на ДДС № 06/2011 г. заемообразно финансиране на бенефициенти-небюджетни организации, процедурата на прихващане по т. 47 от ДДС № 06/2011 г. може да се прилага и за тези заемообразно предоставени средства, доколкото не противоречи на съответните изисквания на Европейския съюз и не е определено друго.

89. Разпоредбите на този раздел се прилагат и по отношение на отпуснатите до момента по реда на ДДС № 06/2011 г. временни безлихвени заеми и заемообразно финансиране.

XV. Други въпроси за 2019 г.

90. С оглед унифицирането и привеждането на практиката по отчитането на показателя „нови задължения за разходи“ в съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси с указание на МФ БЮ-№ 4/23.08.2018 г. се конкретизира, че *от 2019 г.* в изпълнението на този показател следва да се отразяват и съответните суми от ангажимента, които се реализират като авансови плащания, тъй като тези плащания също представляват договорно задължение, независимо от това, кога ще бъдат извършени. В тази връзка при извършването на такива плащания, съответното счетоводно записване по сметка 4020 за тези плащания следва да се съпроводи и със съответните задбалансови записвания за реализация на ангажимента и за изпълнението на показателя „нови задължения за разходи“.

91. За отчитането на показателя „нови задължения за разходи“ при предоставяне на аванси на основание издадена заповед за командировка, може да се възприеме подход, при който отчитането на реализацията на ангажимента и новите задължения за разходи да се извършва на стадия на предоставяне на аванса на служителя. В случай, че е налице неусвоен аванс, неусвоената сума следва да се сторнира от първоначално отчетената по съответните задбалансови сметки. Друг възможен подход е отчитането на поетите ангажименти и новите задължения за разходи при командировки за сметка на отпускания на служителя аванс за командировка да се извършва след отчитането на аванса.

92. Макетите на отчетите за касовото изпълнение, оборотните ведомости и другата отчетна информация за 2019 г. (включително и на макета на отчета по *т. 1.3* от *Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.*) ще бъдат определени допълнително, като файловете ще бъдат публикувани на интернет страницата на МФ по досегашния ред.

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ